

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра геоматики, землеустрою та планування територій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 проф. ШЕВЧУК С. М.
« 02 » 09 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

ОСНОВИ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА КАДАСТРУ

освітньо-професійна програма

спеціальність

галузь знань

освітній ступінь

факультет/інститут

Геодезія та землеустрій

193 Геодезія та землеустрій

19 Архітектура та будівництво

бакалавр

ННІ агротехнологій, селекції та екології

Полтава
2024–2025 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Основи землеустрою та кадастру для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Геодезія та землеустрій спеціальності 193 Геодезія та землеустрій.

Мова викладання – державна.

Розробник:

Чувпило Вадим Вікторович, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри геоматики, землеустрою та планування територій.

« 02 » вересня 2024 р.

(Вадим ЧУВПИЛО)

Схвалено на засіданні кафедри геоматики, землеустрою та планування територій

протокол від 02 09 2024 р. № 1

Погоджено гарантом освітньо-професійної програми Геодезія та землеустрій

« 02 » вересня 2024 р.

(Вадим ЧУВПИЛО)

Схвалено головою Ради з якості вищої освіти спеціальності 193 Геодезія та землеустрій

протокол від 2 вересня 2024 р. № 1

(Світлана НАГОРНА)

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів	5
Місце в індивідуальному навчальному плані студента (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курс)	3
Семестр	5
Лекції (годин)	26
Практичні (годин)	24
Самостійна робота (годин)	100
у т. ч. індивідуальні завдання (вказати форму), (годин)	-
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів освіти компетентностей необхідних для аналізу закономірностей функціонування землі, землеустрою і земельного кадастру, оцінки видів, форм, принципів і змісту організації території і виробництва, розробки заходів організації раціонального використання і охорони земель, регулювання земельних відносин, створення екологічно стійких ландшафтів методами землевпорядного проєктування.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни є теоретичні знання та практичні навички здобуті у межах ОК «Вступ до фаху», «Топографія», «Основи геодезії», «Геодезія». Дисципліна вивчається у одному семестрі із ОК «Основи наукових досліджень у геодезії та землеустрої».

4. Компетентності

інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі геодезії та землеустрою.

загальні:

ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК13. Здатність зберігати, примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, а також в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для відпочинку та ведення здорового способу життя.

фахові:

ФК03. Здатність застосовувати нормативно-правові акти,

нормативнотехнічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності.

ФК07. Здатність збирати, оновлювати, опрацьовувати, критично оцінювати, інтерпретувати, зберігати, оприлюднювати і використовувати геопросторові дані та метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження.

ФК09. Здатність застосовувати інструменти, прилади, обладнання, устаткування при виконанні завдань геодезії та землеустрою.

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг та оцінку земель.

ФК13. Здатність розробляти документацію із землеустрою та з оцінки земель, кадастрову документацію, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

5. Результати навчання

РН 4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.

РН 6. Знати історію та особливості розвитку геодезії та землеустрою, їх місце в загальній системі знань про природу і суспільство.

РН 8. Брати участь у створенні державних геодезичних мереж та спеціальних інженерно-геодезичних мереж, організовувати та виконувати топографічні та кадастрові знімання, геодезичні вимірювання, інженерно-геодезичні вишукування для проектування, будівництва та експлуатації об'єктів будівництва.

РН12. Розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію і документацію з оцінки земель із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

РН 13. Планувати і виконувати геодезичні, топографічні та кадастрові знімання, опрацьовувати отримані результати у геоінформаційних системах.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
РН 4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.	Знати та уміти застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері землеустрою і кадастру і суміжних галузей
РН 6. Знати історію та особливості розвитку геодезії та землеустрою, їх місце в загальній системі знань про природу і суспільство.	Знати історію та особливості розвитку землеустрою і кадастру, їх місце в загальній системі знань про природу і суспільство

РН 8. Брати участь у створенні державних геодезичних мереж та спеціальних інженерно-геодезичних мереж, організовувати та виконувати топографічні та кадастрові знімання, геодезичні вимірювання, інженерно-геодезичні вишукування для проектування, будівництва та експлуатації об'єктів будівництва.	Уміти організовувати та виконувати кадастрові знімання
РН12. Розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію і документацію з оцінки земель із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.	Вміти розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри
РН 13. Планувати і виконувати геодезичні, топографічні та кадастрові знімання, опрацьовувати отримані результати у геоінформаційних системах.	Планувати і виконувати кадастрові знімання, опрацьовувати отримані результати у геоінформаційних системах

6. Методи навчання і викладання

Словесні методи: лекція, розповідь, пояснення, бесіда. Наочні методи: ілюстрування, демонстрація. Практичні методи навчання: конспектування, вправи, практичні завдання, робота з навчально-методичною літературою. Пояснювально-ілюстративний метод. Частково-пошуковий метод. Метод проблемного викладу навчального матеріалу. Метод портфоліо. Інтерактивні методи: мозковий штурм, дискусії. Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій та комп'ютерних програм.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи землеустрою.

Поняття, зміст і завдання землеустрою. Функції та принципи землеустрою. Організація землеустрою. Підстави для проведення землеустрою. Основні категорії системи землеустрою. Державне регулювання у сфері землеустрою. Державний фонд документації із землеустрою на державному, регіональному та місцевому рівні. Правове забезпечення землеустрою в Україні.

Тема 2. Розвиток землеустрою в Україні.

Етапи розвитку землеустрою в Україні. Фактори розвитку землеустрою. Джерела з історії розвитку землеустрою в Україні. Генеральне і спеціальне межування у XVIII ст. Землеустрій в Україні в кінці XIX ст. Землеустрій у період Столипінської реформи. Земельна політика УНР та ЗУНР. Розвиток землеустрою в радянський період. Землевпорядкування в період Нової економічної політики. Землеустрій до двору. Землеустрій у другій половині XX ст. Землеустрій в Україні доби Незалежності. Здійснення землеустрою у період

земельної реформи та його особливості. Становлення і розвиток системи землеустрою. Землеустрій на початку ХХІ століття. Землеустрій як механізм формування нових земельних відносин. Становлення земельного кадастру в Україні. Еволюція землекористування за ринкових умов. Законодавче регулювання земельних відносин в Україні. Основні нормативні акти землеустрою. Формування ринку землі. Земельний кадастр та оцінка України.

Тема 3. Класифікація земель та земельних угідь.

Сучасний стан і використання земельних ресурсів України. Структура земельних ресурсів України та їхні регіональні відмінності. Структура і географія сільськогосподарських земель, лісів та інших лісовкритих площ, забудованих земель. Землі природно-заповідного фонду України. Географія земель оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення. Земельні ресурси населених пунктів України. Зрошувані землі України. Осушені землі України. Розподіл земельного фонду України за землевласниками, землекористувачами. Класифікаційні категорії землевласників, землекористувачів за період реформування земельних відносин. Ринок землі в Україні. Оренда земельних ділянок. Охорона земельних ресурсів України. Екологічні проблеми сучасного землекористування. Концепція еколого-безпечного землекористування.

Тема 4. Організація та порядок здійснення землеустрою.

Система землеустрою. Організація і регулювання землеустрою. Підстави проведення землеустрою. Органи, що здійснюють державне регулювання у сфері землеустрою. Державне регулювання землеустрою на рівні Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру України. Головне управління з питань геодезії, картографії та кадастру в області. Управління, відділи з питань геодезії, картографії та кадастру в районах. Спеціаліст-землевпорядник. Повноваження Верховної ради та органів місцевого самоврядування у галузі землеустрою. Формування та функціонування державного фонду документації із землеустрою на державному, регіональному та місцевому рівнях. Правове забезпечення землеустрою в Україні.

Тема 5. Документація із землеустрою.

Класифікація документації із землеустрою. Підстави для розроблення та вимоги до документації із землеустрою. Терміни та умови розроблення документації із землеустрою. Вимоги до текстової та графічної частин документації із землеустрою. Учасники процесу обслуговування документації із землеустрою. Особливості обслуговування документації із землеустрою. Консалтингові послуги з питань землеустрою. Авторський нагляд, його зміст і методика здійснення.

Тема 6. Види та форми землеустрою.

Поняття про територіальний землеустрій. Завдання і зміст

територіального землеустрою. Зміст і порядок проведення внутрішньогосподарського землеустрою. Поняття про внутрішньогосподарський землеустрій. Підготовчі та обстежувальні роботи під час внутрішньогосподарського землеустрою.

Тема 7. Теоретичні основи земельного кадастру.

Загальні відомості про державний земельний кадастр. Етапи формування кадастру природних ресурсів. Розвиток земельного кадастру в Україні. Кадастр природних ресурсів у системі державного обліку та його призначення. Структура та зміст кадастру природних ресурсів, його нормативно-правова база і організаційне забезпечення. Принципи ведення кадастру природних ресурсів. Соціально-економічна оцінка використання природноресурсного потенціалу України. Місце земельного кадастру у складі кадастру природних ресурсів.

Тема 8. Державний земельний кадастр.

Державний земельний кадастр: мета і завдання, види та принципи. Порядок ведення земельного кадастру. Складові частини державного земельного кадастру. Основні принципи земельного кадастру. Земельно-кадастрові відомості та документи. Види земельного кадастру. Складові частини державного земельного кадастру. Кадастрове зонування: встановлення місць розташування обмежень, кадастрових зон і кварталів, оціночних районів і зон, кадастрових номерів земельних ділянок. Кадастрові знімання: встановлення меж земельної ділянки та погодження її із суміжними землекористувачами. Встановлення меж ділянки із обмеженнями щодо використання. Виготовлення кадастрового плану.

Тема 9. Інформаційне забезпечення земельного кадастру.

Земельно-кадастрові дані та методи їх одержання. Види земельно-кадастрової документації. Статистичні спостереження та аналіз даних земельного кадастру. ГІС в державному земельному кадастрі. Відомості Державного земельного кадастру. Геодезична та картографічна основа державного земельного кадастру. Склад відомостей про об'єкти Державного земельного кадастру. Підстави та основні вимоги щодо внесення відомостей до Державного земельного кадастру.

Тема 10. Кадастрове зонування.

Кадастрове зонування. Кадастровий номер земельної ділянки та його структура. Обмеження та обтяження на власність і користування землею. Земельний сервітут. Загальна характеристика обмежень та обтяжень прав на землю. Земельні сервітути та порядок їх встановлення. Поняття про кадастрові зйомки і їх призначення. Геодезичне встановлення меж земельних ділянок.

Тема 11. Економічна оцінка земель.

Види оцінок землі. Бонітування земель. Економічна оцінка земель: об'єкт, предмет, критерії та показники економічної оцінки земель. Методичні

положення економічної оцінки земель. Внутрішньогосподарська оцінка земельних ділянок: визначення урожайності та характеристик ділянок за технологічними умовами. Грошова оцінка земельних ділянок: правові основи грошової оцінки. Нормативна та експертна грошова оцінка: завдання та порядок проведення. Порядок грошової оцінки земель с/г призначення та населених пунктів, земель не с/г призначення.

Тема 12. Облік та інвентаризація земель.

Загальні поняття про реєстрацію земельних ділянок. Державна реєстрація земельних ділянок: порядок проведення та значення. Державний кадастровий реєстратор. Порядок проведення реєстрації. Облік кількості та якості земель. Земельно-кадастрова книга. Поземельна книга.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	пр	С.р.
Тема 1. Теоретичні основи землеустрою.	14	4	2	8
Тема 2. Розвиток землеустрою в Україні.	14	2	2	10
Тема 3. Класифікація земель та земельних угідь.	14	2	2	10
Тема 4. Організація та порядок здійснення землеустрою	12	2	2	8
Тема 5. Документація із землеустрою.	12	2	2	8
Тема 6. Види та форми землеустрою	12	2	2	8
Тема 7. Теоретичні основи земельного кадастру.	12	2	2	8
Тема 8. Державний земельний кадастр.	12	2	2	8
Тема 9. Інформаційне забезпечення земельного кадастру.	12	2	2	8
Тема 10. Кадастрове зонування.	12	2	2	8
Тема 11. Економічна оцінка земель.	12	2	2	8
Тема 12. Облік та інвентаризація земель.	12	2	2	8
Разом	150	26	24	100

8. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма
Тема 1. Теоретичні основи землеустрою.	2
Тема 2. Розвиток землеустрою в Україні.	2
Тема 3. Класифікація земель та земельних угідь.	2
Тема 4. Організація та порядок здійснення землеустрою	2
Тема 5. Документація із землеустрою.	2
Тема 6. Види та форми землеустрою	2
Тема 7. Теоретичні основи земельного кадастру.	2
Тема 8. Державний земельний кадастр.	2
Тема 9. Інформаційне забезпечення земельного кадастру.	2
Тема 10. Кадастрове зонування.	2
Тема 11. Економічна оцінка земель.	2
Тема 12. Облік та інвентаризація земель.	2
Разом	24

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма
Тема 1. Теоретичні основи землеустрою.	8
Тема 2. Розвиток землеустрою в Україні.	10
Тема 3. Класифікація земель та земельних угідь.	10
Тема 4. Організація та порядок здійснення землеустрою	8
Тема 5. Документація із землеустрою.	8
Тема 6. Види та форми землеустрою	8
Тема 7. Теоретичні основи земельного кадастру.	8
Тема 8. Державний земельний кадастр.	8
Тема 9. Інформаційне забезпечення земельного кадастру.	8
Тема 10. Кадастрове зонування.	8
Тема 11. Економічна оцінка земель.	8
Тема 12. Облік та інвентаризація земель.	8
Разом	100

10. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Назви тем	Форми контролю
РН 4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.	T1-T12	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи, усний екзамен)
РН 6. Знати історію та особливості розвитку геодезії та землеустрою, їх місце в загальній системі знань про природу і суспільство.	T1-T2	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи, усний екзамен)
РН 8. Брати участь у створенні державних геодезичних мереж та спеціальних інженерно-геодезичних мереж, організовувати та виконувати топографічні та кадастрові знімання, геодезичні вимірювання, інженерно-геодезичні вишукування для проектування, будівництва та експлуатації об'єктів будівництва.	T3-T12	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи, усний екзамен)
РН12. Розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію і документацію з оцінки земель із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії, наповнювати даними державний	T3-T12	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи, усний екзамен)

земельний, містобудівний та інші кадастри.		
РН 13. Планувати і виконувати геодезичні, топографічні та кадастрові знімання, опрацьовувати отримані результати у геоінформаційних системах.	ТЗ-Т12	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи, усний екзамен)

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є: екзамен.

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни							
Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						
	Денна форма навчання						
	Виконання завдань на лабораторних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Усний екзамен	Разом		
Тема 1. Теоретичні основи землеустрою.	5	5	5	20	100		
Тема 2. Розвиток землеустрою в Україні.	5						
Тема 3. Класифікація земель та земельних угідь.	5						
Тема 4. Організація та порядок здійснення землеустрою	5						
Тема 5. Документація із землеустрою.	5						
Тема 6. Види та форми землеустрою	5						
Тема 7. Теоретичні основи земельного кадастру.	5	5	5				
Тема 8. Державний земельний кадастр.	5						
Тема 9. Інформаційне забезпечення земельного кадастру.	5						
Тема 10. Кадастрове зонування.	5						
Тема 11. Економічна оцінка земель.	5						
Тема 12. Облік та інвентаризація земель.	5						
Разом	60	10	10	20	100		

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання
Шкала та критерії оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Бали	Критерії оцінювання
0	здобувач вищої освіти був відсутній на практичній роботі чи не надав результатів її виконання
1	відсутність результатів, отриманих у ході проведення практичної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
2	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за низьким критерієм
3	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм
4	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за достатнім критерієм
5	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене у повному обсязі, звіт роботи не містить неточностей, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
0	здобувач вищої освіти не надав результатів виконання завдань самостійної роботи
1	відсутність результатів самостійної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
2	виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт містить неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за низьким критерієм
3	виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм
4	виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за достатнім критерієм
5	виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, звіт не містить неточностей, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні

Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
5	Здобувачем надана повна відповідь у письмовій формі (не менше 90% потрібної інформації)
4	Здобувачем надана достатньо повна відповідь у письмовій формі (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями.
3	Здобувачем надана неповна відповідь у письмовій формі (не менше 60% потрібної інформації та незначні помилки)
2	Здобувачем надана коротка відповідь у письмовій формі із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації)
1	Здобувачем надана коротка відповідь у письмовій формі із суттєвими помилками (менше 15% потрібної інформації)
0	Здобувач освіти відсутній на контрольній роботі

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання

Теоретичне питання № 1	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	1-2	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	3	Відтворення матеріалу зі значними помилками, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про поверхнєве засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	4	Виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна, що свідчить про задовільне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	5	Теоретичне питання розкрито із незначними помилками, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
Теоретичне питання № 2	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	1-2	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	3-4	Відтворення матеріалу зі значними помилками, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про поверхнєве засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	5	Виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна, що свідчить про задовільне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6	Теоретичне питання розкрито із незначними помилками, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	7	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
Теоретичне питання № 3	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	1-2	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	3-4	Відтворення матеріалу зі значними помилками, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про поверхнєве засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	5	Виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна, що свідчить про задовільне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6	Теоретичне питання розкрито із незначними помилками, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	7	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
Всього (максимальна)		20

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено у процесі реалізації навчальної дисципліни

Персональні комп'ютери або ноутбуки, під'єднані до мережі Internet. Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office, хмарні додатки Google, веб-браузери, мережа Wi-Fi. Мультимедійне обладнання (проектор). Навчально-наукова лабораторія геодезії та землеустрою. Комп'ютерний клас із спеціалізованим програмним забезпеченням.

13. Політика вивчення навчальної дисципліни

1. Щодо термінів виконання та перескладання: практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це директорат навчально-наукового інституту, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.

2. Щодо академічної доброчесності: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

3. Щодо відвідування занять: навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.

4. Щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти: на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

5. Щодо оскарження результатів оцінювання: після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої

оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора інституту. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання і не змінюється або попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів і здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 № 858-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 36. ст. 282.
2. Про державний земельний кадастр: Закон України. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>
3. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 34. ст. 343.
4. Про оцінку земель: закон України. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 15. ст. 229.
5. Про державну експертизу землепорядної документації: Закон України Відомості Верховної Ради України. 2004. № 38. ст. 471.
6. Перович Л. М., Сай В. М., Маланчук М. С. Теоретичні засади землеустрою. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2015. 236 с.
7. Перович, Л. М., Перович І. Л., Сай В. М. Кадастр територій : підруч. для студентів спец. 193 «Геодезія та землеустрій». Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 242 с.
8. Практичний інструментарій 2.0 із управління земельними ресурсами: на шляху до розширення повноважень громад. Всеукраїнська асоціація громад. К. USAID, 2021. 88 с.
9. Третяк А. М., Дорош Й. М., Третяк Р. А., Лобунько Ю. В. Землепорядний процес : навчальний посібник. Херсон : Олді-плюс, 2018. 276 с.
10. Третяк А. М. Землеустрій : Підручник. Херсон : Олді-плюс, 2020. 520 с.

Додаткова література

1. Земельні відносини в Україні. Організаційно-правовий механізм. Заг.ред. д.е.н. А.С. Даниленка. Київ: КІС, 2009. 128 с.
2. Землепорядкування та землеустрій: нормативно- правові акти та роз'яснення / ред. М. С.

Головатюк. 2-е вид., доп. та перероб. К. : Паливода А. В., 2008. 279 с.

3. Землеустрій : практичний посібник / упоряд. А. В. Григоренко. К. : Центр учбової літератури, 2016. 493 с.

4. Теоретичні основи державного земельного кадастру : навч. посіб. За ред. М. Г. Ступеня. Львів : Новий світ, 2003. 336 с.

5. Третяк А. М., Прядка Т. М., Колганова І. Г. Історія земельних відносин і землеустрою в Україні : навч. Посібник. Херсон : Олді плюс, 2013. 352 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру.

<http://land.gov.ua/usi-novyny.html>

2. Публічна кадастрова карта України. <http://map.dazru.gov.ua/kadastrova-karta>

3. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Zemleustriy/>

4. www.dkzr.gov.ua

5. www.uamap.net